

Inspraakbijeenkomst raadsvoorstel 'Tactisch kader Wmo-Jeugdwet'

Verslag

Datum: 8 januari 2014
Locatie: Bestuurscentrum, raadszaal

Aanwezig:

de heer P. Kagie, voorzitter Commissie MO
de heer M. Griens, secretaris
De raads- en commissieleden Van Beers, mw. Brok, mw. Hoog Antink, mw. Katoen-de Graaf, Hasnaoui, Liebrechts, mw. Lensen, Van Valkenburg, mw. Mandemaker, Van Rosmalen, Rotman, mw. Van der Sloot, Van Crey, de Groot en van Son

De insprekers:

Mevrouw Roos Kapteijns, bureau manager Gehandicapten Platform 's-Hertogenbosch
De heer Wim Beckers, Gehandicapten Platform 's-Hertogenbosch
De heer Frank van Beers, WMO-coalitie zorgzaam 's-Hertogenbosch en netwerk zorgzaam Rosmalen
De heer Bert Habraken, Divers
De heer Joep Verhoeven, Juvans
Mevrouw Gerda van der Lee, Wmo Adviesraad
De heer Erik van Ginneken, Jongeren centrum De Poort
Mevrouw Layla Ariba, Stichting Jeugd en Opvoedhulp Oosterpoort
De heer Thijs Laan, Stichting Jong Actief

Publiek: 30 personen

Pers: Brabants Dagblad

Verslaglegging: MKW secretariaatsservices

De voorzitter:

Welkom op deze inspraakavond van de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling over de AWBZ en de Jeugdzorg. De commissie heeft de afgelopen anderhalf jaar, mede met behulp van het college en de ambtelijke organisatie, stappen gezet om grip te krijgen op het hele dossier AWBZ/Jeugdzorg. Het dossier klinkt bureaucratisch maar het gaat om het hele vraagstuk en hoe het in de toekomst moet gaan. Deze inspraakavond moet een stapje zijn in de richting van besluitvorming. Volgende week woensdag vindt de commissiebehandeling plaats over het raadsvoorstel en vanavond vindt de inspraak plaats. Op verzoek van de commissie hebben we dat losgekoppeld omdat het handig is dat de inbreng van de insprekers kan landen en in de fractie kan worden teruggekoppeld. Er zijn negen insprekers.

De Insprekers :

Mevrouw Kapteijns:

Vanuit het Gehandicapten Platform is gezegd dat het in lijn met de wetgeving een goed voorstel is want het botst niet met de landelijke regelgeving. Met de middelen en informatie die jullie nu hebben is het een nette uitwerking van mogelijkheden. Het is ook een goed uitgangspunt om beide wetten in één tactisch kader te plaatsen. Maar wat wij wel in het voorliggende voorstel missen is de positie van kinderen en jongeren met een beperking. Zij vallen vanaf de invoering van de Jeugdwet niet alleen onder de invoering maar ook de uitvoering en ook onder de uitvoering van de Wmo. Binnen het tactisch kader is niets opgenomen over beleid en uitvoering voor deze doelgroep.

Ons platform maakt zich ook zorgen over het opzetten van de sociale wijkteams. Er is nu sprake van een pilot maar de resultaten van deze pilot worden niet afgewacht. Er wordt al ingezet op het formeren van zes wijkteams met de daarbij behorende basisteams Jeugd. Nu lijkt het net of er toch weer een

scheiding is terwijl er eigenlijk sprake moet zijn van samenhang. Wij zeggen dan ook, zorg voor samenhang want zo lijkt het net of er weer twee aparte teams zijn en wij verzoeken u met spoed in te zetten op cliënttevredenheidsonderzoeken. Wij dringen ook aan op duidelijke evaluatie- en bijstellingsmomenten in het komende jaar. Onze indruk is nog steeds dat er te veel nadruk wordt gelegd op het kunnen inzetten van vrijwilligers en mantelzorgers die informele hulp moeten gaan bieden. Wij maken ons grote zorgen of het overnemen van professionele taken door vrijwilligers, die dan als professional moeten gaan fungeren, waargemaakt kan worden. Zeker is dat bij deze inzet ook sprake is van verdringing van banen.

Over de cliëntenparticipatie. In de nieuwe Jeugdwet is, net als in de Wmo maar ook in de WWB en de Wsw, vastgelegd dat cliënten gesprekspartner zijn van de overheid. Er is dus wettelijk sprake van participatie door cliënten. In onze gemeente is de Wmo Adviesraad samengesteld uit deskundigen en men profileert zich als burgerparticipatieraad. Ons platform heeft voorkeur voor advisering door cliënten, cliëntenraden of cliëntenorganisaties. Als lid van de cliëntenraad AMSZ kunnen we aangeven dat deze cliëntenraad zich ook zorgen maakt over de uitvoering van de cliëntenparticipatie. Immers, alle cliënten van de WWB, Wmo, Jeugdwet en Participatiewet hebben een afhankelijkheidsrelatie met de gemeente. Alle cliënten zijn weliswaar burger maar niet alle burgers zijn cliënten. Wij verzoeken u dan ook om deze cliëntenparticipatie te waarborgen door cliënten. In 2012-2013 hebben in de regio rondetafelgesprekken plaatsgevonden met de cliënten, hun organisaties en cliëntenraden uit de Jeugdzorg en zorginstellingen. Wij stellen voor dat deze groep opnieuw bijeen wordt geroepen en betrokken wordt bij de advisering rondom de transitie van de Jeugdzorg. Wellicht kan uit dit gremium eveneens een gestructureerde vorm van cliëntenparticipatie worden ontwikkeld.

Naast het al eerder gevoerde gesprek met leden van de commissie MO geven wij nogmaals aan dat wij niet zo maar kunnen instemmen met de voorwaarden die het college stelt bij het toekennen van PGB's. Deze voorwaarden zijn erg beperkend. Ons inziens kunt u wel degelijk het verschil maken en toch binnen de wettelijke kaders blijven, zoals bij de motivatie over het standpunt waarom iemand geen ondersteuning wenst te krijgen van een gecontracteerde aanbieder. Hier kunt u opnemen ook te vertrouwen op de aanvrager en zijn eigen beoordelingsvermogen. Daar past dan een simpele bewijsvoering bij. Ook maakt het voorstel een voorbehoud bij een aanvrager die misbruik heeft gemaakt van een regeling. Ga hier niet meteen uit van bewust misbruik. Mensen kunnen ook te maken hebben gehad met een tussenpersoon die fouten heeft gemaakt. Ook hierin kunt u zich soepeler opstellen. Wij zijn zeer blij met uw voorstel waarin u mantelzorgers en andere ondersteuners de mogelijkheid biedt om betaald te mogen worden uit een PGB. U verwacht nog een stevige discussie over het PGB. Onze projectgroep PGB, bestaande uit PGB-houders, blijft te allen tijde bereid u te woord te staan. Zijn zijn beschikbaar voor deze discussie.

De reserves uit de Wmo. In het afsluitende hoofdstuk 6 lezen wij niet terug dat uw gemeenteraad een besluit heeft genomen om de reserves uit de Wmo te oormerken voor de Wmo. Er worden veel zaken genoemd die bekostigd kunnen worden uit deze Wmo-reserve door ze als Wmo-gerelateerd te omschrijven. Hierover willen we graag in overleg met u om met elkaar te bekijken hoe reserves uit de Wmo ook ingezet kunnen worden voor echt Wmo-gerelateerde projecten. Waar wij echter faliekant tegen zijn is het gebruik van reserves uit de Wmo voor bouwkundige voorzieningen die gericht zijn op beter gebruik en betere toegang van bestaande voorzieningen. Hiervoor heeft de gemeente echt wel andere middelen die daarvoor ingezet kunnen en moeten worden. Het is niet te verkopen dat binnen onze gemeente, jaren na de invoering van de Wmo, nog steeds wordt geconstateerd dat gebouwen niet toegankelijk of bruikbaar zijn. De aanpassingen moeten niet uit de Wmo-reserves betaald worden. Het voelt aan alsof mensen met beperkingen nu zelf moeten gaan betalen voor de toegankelijkheid. Bij deze korte reactie willen wij het laten in het vertrouwen dat u onze visie op het concept 'Tactisch kader Jeugdwet/Wmo' mee wil laten wegen in het uiteindelijke tactische kader en ons platform en zijn werkgroepen als cliënt en cliëntenvertegenwoordiger ook daadwerkelijk ambtelijk te laten betrekken bij de gesprekken die hierover gevoerd gaan worden.

Mevrouw Katoen: Mevrouw Kapteijns u maakt zich zorgen dat de Wmo-gelden niet geoormerkt zijn maar de raad heeft besloten dat wel te doen. Het lijkt of u denkt dat we het toch anders gaan doen, is dat zo?

Mevrouw Kapteijns: Nee, dat heb ik dan verkeerd over gebracht. Ik heb aangegeven dat u de reserves uit de Wmo geoormerkt heeft maar dat wij dat niet teruglezen in het tactisch kader dat voorligt. We maken ons zorgen over één van de bestedingen daarin, namelijk dat toegankelijkheid en bruikbaarheid van gebouwen ook uit de Wmo-reserves gefinancierd wordt.

Mevrouw Van der Sloot: U zegt over de sociale wijkteams, loop niet te hard van stapel maar kijk hoe de eerste wijkteams functioneren. Als u kijkt vanuit uw doelgroep, de gehandicapten, heeft u dan een specifiek idee of een visie hoe de wijkteams werken, of deze op dit moment goed functioneren?

Mevrouw Kapteijns: Ik heb van een aantal mensen in West die in Fokuswoningen wonen gehoord dat ze best tevreden zijn over de eerste aanloop. Ze hebben een folder gehad en er is een gesprek geweest. Maar dat wil niet zeggen dat de andere mensen die ik niet ken en die in zelfstandige woningen verblijven ook zo tevreden zijn. Dat is juist wat wij aangeven. Op dit moment is er eigenlijk nog helemaal niks bekend. Ik heb nog geen cijfers gehoord, ik weet het alleen van twee of drie mensen. Vandaar onze oproep om eerst stevig te evalueren wat het heeft opgeleverd en waar de knelpunten zitten voordat je rücksichtslos meteen al die andere teams in het leven gaat roepen. Mevrouw Van der Sloot: Daar kan ik me veel bij voorstellen. Ik neem aan dat u dat dan ook doet bij uw eigen achterban.

Mevrouw Kapteijns: In onze werkgroepen wordt daar regelmatig over gesproken. We hebben alleen het probleem dat de Jeugdwet onder een andere werkgroep valt dan toegankelijkheid. Soms is het heel moeilijk om alles uit te wisselen en te communiceren omdat het elke keer twee keer op tafel moet komen. Dat is ons intern probleem maar ik denk dat we daar op een gegeven moment wel uit komen met elkaar.

De heer Beckers:

Ik spreek namens de werkgroep PGB van het Gehandicaptenplatform. Ik zit in deze werkgroep omdat ik vader ben van een verstandelijk gehandicapte dochter. Met vijf andere ouderparen heb ik een ouderproject opgezet. De kinderen wonen er inmiddels twaalf jaar en het is prima georganiseerd. Het is zeer naar tevredenheid. We werken met het PGB en dat vinden we heel plezierig omdat wij vrijheid van wonen en zorg hebben. Alles wat met het huishouden en de huur te maken heeft, regelen we als stichting van zes ouderparen zelf en de zorg huren we in. We hebben een projectplan opgesteld en we hebben met zorgaanbieders gesproken. Uiteindelijk hebben we op basis van hetgeen wij belangrijk vonden voor ons huis een zorgaanbieder gekozen. Na verloop van tijd dacht de zorgaanbieder dat het huis van hen was en dat zij minder met ons hoefden te spreken. Toen verandering niet mogelijk bleek hebben we deze zorgaanbieder opgezegd en hebben we een nieuwe zorgaanbieder ingehuurd. Met het PGB is dat op een heel goede manier mogelijk.

Daarnaast ben ik ook vrijwilliger. Ik help mensen die een PGB willen aanvragen op indicatie van het CIZ. Zij moeten een budgetplan opstellen. Op basis daarvan krijgen ze geld om zelf hun eigen zorg te kunnen inkopen. Dat gaat op een heel concrete manier. Ik heb zelf veel ervaring in de verstandelijk gehandicapte sector maar ik praat ook namens mensen van de GGZ en van de lichamelijke gehandicapte sector. Een aantal is op de avond van 5 december aan het woord geweest en zij hebben daarover vanuit hun invalshoek kunnen spreken. Uit mijn ervaring met mensen die op heel kleine basis met een indicatie begeleiding en persoonlijke verzorging voor zichzelf willen regelen blijkt dat zij een PGB uitstekend kunnen organiseren. Er was bijvoorbeeld iemand met een zoon met heel veel ontwikkelingsachterstand. De zoon had begeleiding en verzorging nodig om als klein kind langzaam op te groeien naar een behoorlijke ontwikkeling. Hij heeft zijn indicatie bij een zorgaanbieder neergelegd en gevraagd of zij iemand hadden die hem daarbij zou kunnen helpen. Dat ging onder andere over begeleiding naar het voetballen. Toen kwam er een dame van vijftientig die überhaupt geen interesse had in voetballen. Ze kende het hele voetbalspel niet en moest die jongen van inmiddels twaalf, die veel behoefte aan bewegen had, mee naar het voetballen nemen en zorgen dat zijn positie met de anderen op het veld een beetje goed verliep. Dat ging natuurlijk helemaal niet. Toen hebben ze daarover geklaagd bij de zorgaanbieder. De zorgaanbieder zei dat ze niemand anders hadden, we kunnen niet zo maar iemand anders uit onze rugzak halen. Toen hebben ze het zelf georganiseerd. Ze hebben iemand gevonden die dat heel goed kan, veel goedkoper is en veel efficiënter, met meer uren en tot volle tevredenheid. Dat loopt nu uitstekend. Een andere moeder met een zoon van twaalf heeft op woensdag en zaterdag hulp nodig, dus naar een soort opvang. Hij heeft ook een indicatie voor begeleiding en persoonlijke verzorging gekregen. Hij kon echter niet terecht bij de opvang waar hij graag naar toe wilde omdat hij geen AWBZ-erkenning had. Dat heeft zij om kunnen zetten naar een PGB. Met het PGB kan zij haar zoon daar op woensdag en zaterdag wel naar toe laten gaan. Allemaal tot volle tevredenheid. Nog een derde voorbeeld. Een moeder heeft drie zonen, de middelste heeft Downsyndroom. Deze zoon wil ontzettend graag naar de gewone basisschool in het dorp. Zij heeft de indicatie niet voor thuis ingezet want dat kan ze zelf. Ze heeft ontslag genomen en doet alles voor haar zoon, maar zij wil vooral op school ondersteuning. Zij heeft alle PGB-uren die ze heeft gekregen omgezet in geld dat naar de school kan gaan als aanvulling op het rugzakje zodat de school zo veel mogelijk hulp en begeleiding kan geven. Ik wil benadrukken dat het PGB voor een aantal mensen heel erg belangrijk is. Het is belangrijk dat zij zelf de regie hebben

over wie hulp komt bieden, wat hij gaat doen, op welke manier en op welke tijden. Dat wilde ik als voorbeelden aan u meegeven.

De heer Van Beers:

Ik spreek in namens de Wmo-coalitie zorgzaam 's-Hertogenbosch en het Zorgzaam Netwerk Rosmalen. Ik zal beginnen met een korte beschrijving van beide bestuurlijke samenwerkingscoalities. In de Wmo-coalitie zorgzaam 's-Hertogenbosch werken 15 zorg- en welzijnsinstellingen en de wooncorporaties uit Den Bosch samen. Dit zijn: Reinier van Arkel, Van Neynselgroep, Vivent, Maatschappelijke Opvang, de Oosterpoort, SWZ, Novadic Kentron, Brabant Zorg, De Meentgroep, Divers, Juvans, Zayaz, De Kleine Meierij, Brabant Wonen en Cello. In juni 2013 hebben we aan burgemeester Rombouts en wethouder Sniijders het Manifest Zorgzaam 's-Hertogenbosch overhandigd waarin vooral beschreven stond dát we met elkaar zouden gaan samenwerken en dat we de gemeente uitnodigden ons als coalitie te betrekken bij de verdere ontwikkelingen in het kader van de Wmo en de Jeugdwet. Het afgelopen half jaar hebben we de samenwerking verder inhoud gegeven en zijn we gesprekspartner bij de workshops over vastgoed/dagbesteding en wijkteams. Daarnaast hebben we afgesproken om niet in elke wijk of stadsdeel met de hele groep aan de slag te zijn: we gaan uit van de initiatieven die er zijn en van degenen die al actief zijn. Pas als blijkt dat er 'witte vlekken' zijn, kan de coalitie deze mede invullen.

Het Zorgzaam Netwerk Rosmalen is op initiatief van HEVO afgelopen jaar nieuw leven ingeblazen. De Annenborch, Vivent, Divers, Juvans, Zorggroep BeRoEmD, Apotheek Rosmalen, seniorenvereniging HEVO, Reinier van Arkel en Cello werken samen om in Rosmalen vorm, inhoud en uitvoering te geven aan de nieuwe en komende werkelijkheid van welzijn en zorg. Ook de gemeente heeft de intentieverklaring ondertekend. Zaken als dagbesteding, eenzaamheid, zorg et cetera worden besproken in het Zorgteam. Maar nog belangrijker is dat er wordt afgesproken wie welke actie onderneemt. Onderzoek loopt op dit ogenblik om in de verschillende wijken van Rosmalen naar boven te halen waaraan behoefte is. Hierin hebben ook de wijkraden, buurtverenigingen en organisaties een plek. Er is begonnen in Maliskamp, het Centrum en Molenhoek. Een prachtig voorbeeld, waar burger, vrijwilliger en professional samen de handen ineen slaan.

Over beide netwerken is veel meer te vertellen. Binnenkort organiseren wij een symposium waarin we kennis en best practices gaan uitwisselen met professionals, burger- en wijkorganisaties en de gemeente. U wordt daarvoor van harte uitgenodigd.

Geachte commissieleden. Voor ons ligt het Tactisch kader Wmo/Jeugdwet. Laat ik met een compliment over de aanpak van de gemeente beginnen. De transitie van onder andere de AWBZ naar de Wmo en de transitie van de jeugdzorg zijn complexe processen. Niemand wist, zeker in het begin, waar het precies naar toe zou gaan of hoe het zou moeten. Er was en is veel onduidelijkheid uit Den Haag en voor de gemeenten zijn het vaak nieuwe taken en bovenal taken die ook nog een behoorlijke bezuinigingsopgave inhouden. Het was en is dus vooral zoeken. In die zoektocht is er al veel tot stand gekomen. Samenwerking tussen de verschillende partijen in Den Bosch, soms kleinere op deelgebiedjes soms grote overkoepelende coalities. Er zijn pilots gestart, denk aan de Helftheuvel, Hambaken en Maliskamp. In het platform Sociaal DNA hebben de verschillende partijen regelmatig met elkaar gesproken over de ontwikkelingen. Het stuk dat nu voorligt kent een goede basis. Maar we zijn er zeker nog niet. Er zijn nog veel open einden. Ik kom daar straks nog even op terug.

Op het gebied van wonen en zorg vindt er een behoorlijke verandering plaats. De 'lichtere' zogeheten ZZP (zorgzwaartepakketten) krijgen geen 24-uurs zorg meer, er komt dus een scheiding tussen wonen en zorg. Dit heeft vooral grote impact voor veel oudere burgers en mensen met een beperking. Deze komen straks in het kader van de Wmo allemaal voor hun dagbesteding, hulp- en zorgvragen en ondersteuning naar de gemeente. De gemeente zal het echter met minder middelen moeten doen dan nu binnen de AWBZ voor handen zijn. Eigenlijk betekent dit méér doen met minder geld en dat kan alleen als het ook ánders gaat. Nieuwe concepten en combinaties van bijvoorbeeld wonen/dagbesteding, ondersteuning, en dergelijke zullen daarom volop de kans moeten krijgen. Creatief zal moeten worden nagedacht over de wijze waarop we nu de ondersteuning hebben ingericht. Veel zal daarbij door bijvoorbeeld vrijwilligers overgenomen moeten en kunnen worden. Belangrijk is daarbij wel om uit te gaan van wat er al in een wijk aanwezig is: de sociale netwerkstructuur, hulpaanbod, innovatie- en zeker ook burgerkracht. In het raadsvoorstel wordt voorgesteld om in de hele stad te gaan werken met zogenaamde sociale wijkteams. Een goed initiatief om de hulpvragen integraal aan te pakken en daarmee de afstemming tussen partijen te optimaliseren en de toegang tot de specialistische hulp te reguleren. Dit mag echter geen blauwdruk worden. Wij pleiten er dan ook ten eerste voor aan te sluiten bij de reeds aanwezige structuren en vooral oog te

hebben voor de vele goede initiatieven die er op wijkniveau al zijn. Ook de onderverdeling in zes gebieden, stadsdelen, verdient aandacht. De menselijke maat en schaal laten zich niet zo gemakkelijk in gelijke of gelijkwaardige stadsdelen vangen; elke wijk heeft zo zijn eigen opbouw, specifieke vragen en dynamiek. Hier hoort wat ons betreft toch vooral de kracht te beginnen en te liggen.

In een groot deel van de plannen wordt uitgegaan van de inzet van vrijwilligers. Onze vraag is dan: wie bedoelt u, er zijn al duizenden vrijwilligers in de stad actief. Moeten zij méér gaan doen of gaan we op zoek naar nieuwe vrijwilligers. De vraag is dan, zijn die er, en al ze er zijn, willen en kunnen zij de gevraagde taken uitvoeren. Zo lang het gaat om zaken als welzijn en zich welbevinden zijn we over onze vrijwilligers en de kans om nog meer vrijwilligers te werven positief. Naarmate het welzijn meer opschuift richting zorg is het gevaar dat we onszelf rijk rekenen met wat we niet hebben. Datzelfde geldt als er teveel of te lang wordt ingezet op de eerstelijns. In veel gevallen is de problematiek nu eenmaal erg complex. Het tijdig, slagvaardig en kortdurend inzetten van specialistische hulp kan juist veel langdurige en dus ook duurdere ondersteuning voorkomen. Buiten dat dit een economisch motief zou kunnen zijn, gun je de kwetsbare burger dat hij snel, goed en zo adequaat mogelijk geholpen wordt. Het uitgangspunt om te werken met één huishouden, één plan ondersteunen wij van harte. Geachte commissie. We zitten midden in een tijd van grote transities. Dan hebben we het eigenlijk over de techniek: hoe kom ik van A naar B, van AWBZ naar Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, Passend Onderwijs enzovoort. Véél belangrijker is, dat het ook een tijd is van transformaties. Met andere woorden: veranderingen die we nodig hebben om die transities goed inhoud te kunnen geven. Dus eigenlijk is onze opdracht vooral transformatie. Dat gaat niet vanzelf, dat kost kruin, dat is een opgave van jaren. Het is een leerproces, voor ons allemaal. Het zal met vallen en opstaan gaan. Daarbij heeft de gemeente in onze ogen een belangrijke rol: soms als regisseur, maar veel vaker moet die rol initiërend, motiverend en faciliterend zijn. Van ons mag verwacht worden, dat we oog en oor hebben voor de positie van de gemeente, zowel in financieel, materieel als politiek-bestuurlijk opzicht. Van de gemeente mag verwacht worden dat zij haar regierol niet rigide oppakt, dat zij durft los te laten als er goede ideeën of initiatieven zijn. Dat niet de blauwdruk, maar het maatwerk het adagium van de toekomst is. Zoals ik in het begin al zei, zijn er in het voorstel nog veel open einden. Begrijpelijk, vervelend, maar het is nu eenmaal zo. Volgens mij ligt hier een mooie kans én uitdaging voor de gemeenschap, voor ons en de gemeente om dit samen voortvarend aan te pakken. De mate waarin alle partijen hierin gaan slagen, zal de lakmoesproef zijn voor de verdere ontwikkelingen van de sociale kracht van de stad.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u veel succes en wijsheid toe bij uw besluitvorming de komende maand.

Mevrouw Lensen: Ik hoor de heer Van Beers zeggen dat het een hoop vallen en opstaan is, dat het eigenlijk gestoeld is op vrijwilligers. Vraagt u of er ook een plan B is als de vrijwilligers niet willen?

De heer Van Beers: Ik denk niet zo zeer aan een plan B, maar volgens mij moeten we gewoon werken aan plan A, dat ligt ook voor. Ik heb er wel geloof in maar we moeten onszelf niet rijk rekenen. Het is niet zo dat je een blik vrijwilligers opentrekt en dat je hen ook nog eens een keer taken geeft die toch meer voorbehouden zijn aan mensen die daarvoor gestudeerd hebben of opgeleid zijn. Ik draai het ook niet om. Volgens mij zijn er wel veel taken die nu door de professional worden gedaan die de professional ook anders kan doen. Als ik een voorbeeld mag noemen meneer de voorzitter. In de ambulante zorg is het nu vaak uurtje factuurtje. Met andere woorden, je kijkt iemand een uur in de ogen en begeleidt of ondersteunt die persoon en dat uur mag je schrijven. Je zou die man of vrouw ook één uur per week recht in de ogen kunnen kijken en twee uur kunnen gebruiken om in plaats van die ene persoon twee of drie mensen tegelijkertijd te coachen en gebruik één uur om zijn omgeving, zijn netwerk, mede te coachen. Dan kan het goed zijn dat je straks drie tot vier mensen in vijf uur kunt helpen in plaats van één. Dat zal ook wel moeten want je kunt niet met evenveel uren, evenveel inzet als nu het geval is die zorg geven want er moet minimaal 25% gekort worden. Dat bedoel ik met het zal meer moeten worden met minder en dus moet het anders.

Mevrouw Katoen: Bedoelt u ook dat de transitie een andere manier van denken over vrijwilligerswerk moet zijn? We hebben het steeds over het aantal vrijwilligers maar misschien moet de vraag zijn of men vrijwilligerswerk wil doen en niet of men vrijwilliger wil zijn zodat anders gesproken wordt over het werk dat er is.

De heer Van Beers: Dat ben ik helemaal met u eens. Daarom noem ik het niet alleen een transitie maar ook een transformatie. Transformatie wil zeggen dat je er op een andere manier mee omgaat. Dat zullen we allemaal nodig hebben. Niet alleen de professional en de gemeente moeten

veranderen, ook de burger zal moeten veranderen, die zal ook zijn burgerkracht, zijn burgerschap anders moeten invullen dan hij misschien tot nu toe gewild heeft of dan tot nu toe nodig was.

De heer Van Rosmalen: Begrijp ik goed dat het zorgteam van het Zorgzaam Netwerk Rosmalen ongeveer hetzelfde doet als van de sociale wijkteams in de pilots in Den Bosch?

De heer Van Beers: Voor een groot deel wel, maar ik durf niet te zeggen dat ze één op één lopen. Volgens mij is dat ook niet nodig. U heeft ook gehoord dat ik heel duidelijk heb aangegeven ga uit van de kracht die er is. Ik denk dat Rosmalen een goed voorbeeld is. Er zijn overigens meer goede voorbeelden. Het zou heel slecht zijn als je in Rosmalen de blauwdruk uitrolt die u over circa een week gaat vaststellen en dat daaraan alles moet gaan voldoen. Ik snap best dat men een blauwdruk wil hebben voor de plekken waar het niet georganiseerd wordt of waar het moeizaam gaat of waar het niet volledig is maar wil je dit proces echt laten slagen dan zal die transitie, die transformatie moeten beginnen bij de kwaliteiten die al aanwezig zijn. Daar is het zorgteam een goed voorbeeld van.

De heer De Groot: U noemde dat niet te dogmatisch moet worden uitgegaan van de indeling in zes wijken maar vooral uit te gaan van de kracht van de wijken. Kan het aantal van zes wijken in de ogen van de Wmo-coalitie een vertrekpunt zijn, alhoewel misschien beter naar een samenstelling van wijken gekeken kan worden, of is er volgens u ruimte of noodzaak voor meer wijken dan zes?

De heer Van Beers: Laat ik het zo zeggen, elke indeling is arbitrair. Als ik zou zeggen doe er maar 34 is dat ook arbitrair. Ik heb er op zich geen moeite mee dat het in zes redelijk gelijke delen is verdeeld maar als je denkt dat het voldoende is om daar de blauwdruk uit te rollen, denk ik dat we het doel voorbij schieten. Als we zorg en welzijn weer terug willen brengen naar de samenleving, bij de gemeenschap, dan moet je uitgaan van bepaalde gemeenschappen. De ene kan wat groter zijn dan de andere, dat hangt ook af van de behoeften en specifieke noden. Als we naar Rosmalen kijken, dat is eigenlijk één gebied. Toch gaan we daar in een aantal verschillende wijken aan de slag want de kracht van Rosmalen is dat het op wijkniveau goed georganiseerd is en het verenigingsleven is daarin goed georganiseerd. Het zou slecht zijn als we zeggen dat dat niet mag, dat we drie stappen hoger gaan beginnen. Ik heb geen probleem met de indeling maar we moeten niet denken dat met het uitrollen van één plan het hele scala wordt gepakt.

De heer Habraken, directeur Divers:

Beste commissieleden, als lid van de Wmo-coalitie en het Zorgzaam Netwerk Rosmalen sluit ik me graag aan bij het verhaal van de heer Van Beers. Ik spreek nu in namens het MEE, Juvans en Divers want zij hebben in een eerder stadium gezamenlijk een schriftelijke reactie op het concept Tactisch kader Jeugdwet/Wmo ingestuurd. Door dat gezamenlijk te doen hebben we tegelijkertijd aangegeven dat deze drie organisaties bereid zijn om echt ontschot, een mooi woord vind ik dat, samen te werken vanuit de overtuiging dat wij complementair aan elkaar zijn en samen betere resultaten kunnen bereiken in de uitvoering en in de noodzakelijke vernieuwing van ons werk. Het heeft maar één echte reden waarom we dat samen zijn gaan doen, namelijk om toekomstbestendige ondersteuning te kunnen bieden aan de meest kwetsbare inwoners van deze stad. Ik zal de schriftelijke reactie nu niet voorlezen want die krijgt u van de griffier en de heer Van Beers heeft dat al veel aangekaart. Ik wil nog drie punten onder uw aandacht brengen. De komende jaren zal het voor ons allen een geweldige uitdaging worden om met veel minder middelen de ondersteuning van de kwetsbare bewoners van deze stad opnieuw in te vullen want het zal anders moeten. We ondersteunen op de eerste plaats van harte de beweging en het tactisch kader, laat daar geen misverstand over bestaan, maar we constateren tegelijkertijd dat er nog volop werk aan de winkel is om tijdig de noodzakelijke helderheid te creëren. Die helderheid begint wat ons betreft met de keuze voor een stevig geïntegreerde eerstelijns gericht op het versterken van de nuldelijn maar ook om soepel en snel te kunnen schakelen naar de expertise in de tweedelijns. Een eerstelijns die het verschil kan maken als de burgers met hun vragen leidend zijn en niet het systeem dat we optuigen. En met heldere principes en opdrachten voor de inrichting en uitvoering.

Als tweede. Als kernpartners willen we graag samen met de gemeente de stap maken naar de concrete invulling van het sociale domein en hier samen invulling en uitvoering aan geven. Met zijn allen de schouders eronder is ons inziens de enige weg naar succes.

Als derde. Het tactisch kader is naar ons idee gelukkig geen blauwdruk voor hoe het overal in de stad georganiseerd moet worden. Het uitrollen van een concept is in onze ogen dan ook niet aan de orde. Maatwerk leveren, samen met de vrijwilligers, samen met krachtige bewoners, passend bij wat er al is in de verschillende wijken, is volgens ons wat nodig is.

Tot slot wil ik nog opmerken dat wij er alle vertrouwen in hebben dat we de komende jaren op een succesvolle manier invulling gaan geven aan de doelen van de sociale kracht van de stad, samen met een ieder die daaraan een bijdrage wil leveren.

Mevrouw Van der Sloot: Als ik alle stukken over het tactisch kader lees, lees ik dat vanuit de gemeente projectleiders op de sociale wijkteams worden gezet om die teams te leiden en dat er vanuit de organisaties mensen gedetacheerd worden naar de sociale wijkteams. Is dat iets wat de gemeente moet doen of zouden de organisaties waarvoor u spreekt dat zelf moeten doen?

De heer Habraken: Daarover hebben we indringend met de gemeente gesproken. We begrijpen waarom de gemeente in deze fase zelf de regie wil voeren. In een enorm korte tijd moet er heel veel gebeuren en de financiële risico's voor de gemeente zijn groot bij de verschillende transities. Tegelijkertijd hebben we gezegd dat de gemeente dat tijdelijk moet doen want uiteindelijk is het geen rol die de gemeente moet willen vervullen. Doe het in ieder geval samen. Betrek de organisaties die verantwoordelijk willen zijn ook bij de verdere gedachtenontwikkeling en bij de uitvoering. Als dat op een goede manier gebeurt kunnen we ons voor een bepaalde periode prima vinden in deze constructie.

Mevrouw Van der Sloot: De heer Van Beers had het over maatwerk en het gebruiken van bestaande initiatieven en minder uitgaan van blauwdrukken. Hoe staan uw organisaties daar tegenover om maatwerk te leveren en bijvoorbeeld zo'n netwerk in Rosmalen dat goed functioneert te laten bestaan?

De heer Habraken: Ik ben ervan overtuigd dat er geen andere weg is. Als je in Rosmalen iets buiten het Zorgzaam Netwerk om wil doen of als je een extra structuur wil inrichten, zou dat in Rosmalen door niemand gewaardeerd worden. Zo zijn er ook andere wijken waar al heel veel mensen actief zijn die betrokken willen worden bij de verdere invulling. We zouden wel gek zijn als we het maatwerk niet zouden laten aansluiten bij wat in een aantal wijken al prima loopt.

De heer Liebrechts: U had het over een stevig geïntegreerde eerstelijns en soepel schakelen naar de tweede lijn. Hoe zou u die stevig geïntegreerde eerstelijns vorm willen geven?

De heer Habraken: Ik zeg niet voor niks dat de drie organisaties in ieder geval serieus nemen wat er in het tactisch kader staat en we gaan schotten tussen onze organisaties weghalen als het gaat om uitvoering en vernieuwing van ons werk. Dat gaan we niet met z'n drieën apart doen, dat gaan we ook niet eerst zelf doen en dan weer samenbrengen, we gaan dat vanaf stap één samen doen. Daarin kiezen we voor een open model waarin iedereen welkom is om zich daarbij aan te sluiten. Als we het traditioneel blijven doen dan bereiken we niet wat we voor ogen hebben. Het betekent nogal wat voor onze organisaties, het betekent ook dat we in de aansturing stappen gaan zetten.

Mevrouw Hoog Antink: Ik ben helemaal gelukkig met uw eerste opmerking dat de drie instellingen willen samenwerken. Wij streven daar al jaren naar en ontschotting is prima. Ziet u voor uzelf een rol in relatie tot de huisartsen die in het hele verhaal een heel wezenlijke rol spelen? De derde vraag: in de reactie staat dat u zich niet kunt vinden in de positie van het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Wat stelt u daarvoor in de plaats voor?

De heer Habraken: Om met het laatste te beginnen, dat is de reden dat Joep Verhoeven ook nog inspreekt. Hij gaat daar expliciet op in.

Wij zijn aan het kijken wat we in relatie tot de huisarts kunnen doen rondom welzijn op recept, dat is in een pril stadium. Het is een beproefde methode in andere plaatsen. In Den Bosch zal daartoe ook initiatief worden genomen want de huisarts heel dichtbij hebben we heel hard nodig. Het is niet voor niets dat de huisarts ook participeert in het Zorgzaam Netwerk Rosmalen. Veel vraagstukken die bij de huisarts komen zouden echter ook met een welzijnsarrangement opgepakt kunnen worden en misschien zelfs daardoor niet meer bij de huisarts terecht hoeven te komen. We zullen elkaar in de toekomst moeten vinden en elkaar hard nodig hebben.

De heer Verhoeven:

Ik spreek namens Juvans en beperk me tot het onderdeel over de voornemens rond de samenwerking van het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Ik sta hier als bestuurder van Juvans. Vanuit die positie ben ik ook mede verantwoordelijk voor de uitwerking van de taken van het Steunpunt Huiselijk geweld. Ik wil stilstaan bij de passage in het tactisch beleidskader dat gaat over het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, pagina 22 en 23. In

onze gezamenlijke reactie van MEE, Divers en Juvans kunt u lezen dat we ons kunnen vinden in de inhoudelijke uitgangspunten voor het nieuwe AMHK maar dat we ons niet kunnen vinden in het voorgenomen besluit van de gemeente in Brabant-Noordoost om het AMHK te organiseren en te positioneren onder de gecertificeerde jeugdzorgorganisatie. Met deze bestuurlijke keuze doen we volgens mij afbreuk aan de doelstellingen en inrichtingsprincipes die we met de transitie en transformatie van de Jeugdzorg voor ogen hebben. De transitie van de Jeugdzorg moet immers ook leiden tot verandering en herinrichting van de Jeugdzorg. We willen juist meer terugleggen naar de nuldelijn en de eerstelijns en minder opschalen naar de duurdere en specialistische tweedelijns. We willen juist een laagdrempelige en onafhankelijke voorziening voor advies, ondersteuning, voorlichting en voor het melden van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. We willen juist een voorziening die vrij toegankelijk is voor slachtoffers, plegers, voor alle burgers en voor alle leeftijden. Het nieuwe AMHK heeft te maken met een brede taakstelling die mijn inziens veel verder gaat dan de huidige taakstelling van het AMK en die het domein van de jeugdzorg dus ook overstijgt. Onder huiselijk geweld en kindermishandeling wordt immers verstaan: partnergeweld, kindermishandeling, kind-oudermishandeling, ontspoorde zorg, financiële uitbuiting, eengerelateerd geweld en eerwraak, seksueel overschrijdend gedrag, jeugdprostitutie en mensenhandel. Dat is nogal wat. Gezien deze brede taakstelling en dat het Jeugdzorg-overstijgend is, is het logisch dat het AMHK wordt ondergebracht bij de Wet maatschappelijke ondersteuning en juist niet bij een gecertificeerde jeugdzorginstelling die mogelijk onder de nieuwe Jeugdwet gaat vallen. Natuurlijk moet het AMHK samenwerken met jeugdzorgvoorzieningen maar dan wel onafhankelijk en AM HK moet op afstand van deze voorzieningen gaan functioneren. De huidige taken van het Steunpunt Huiselijk geweld waren al een verantwoordelijkheid van u als gemeente. Vanaf 1 januari 2015 krijgt u hierbij ook de totale verantwoordelijkheid voor de Jeugdzorg. U hebt nu als commissie en als gemeenteraad niet alleen de verantwoordelijkheid maar ook de kans om de voorgenomen transities goed te laten landen en het nieuwe AMHK goed te laten aansluiten bij de lokale infrastructuur en bij de nieuwe inrichting van het sociale domein en de uitgangspunten van onze Wmo. Dat vraagt volgens mij om politieke daadkracht, om het voorgenomen besluit van de twintig gemeenten in Brabant Noordoost, juist gevoed vanuit inhoudelijke motieven en overwegingen van uw kant, opnieuw ter discussie te stellen en als gemeente 's-Hertogenbosch uw verantwoordelijkheid te nemen voor een duidelijke keuze wat betreft de toekomstige positionering.

De voorzitter: Zijn er vragen richting de heer Verhoeven? Dat is niet het geval, uw boodschap is heel helder. De volgende spreker is mevrouw Van der Lee van de Wmo Adviesraad, dat is een adviesraad van het college. Doorgaans spreekt de adviesraad niet in maar gezien het zware dossier leek het de commissie MO goed om mevrouw Van der Lee toch uit te nodigen om het advies toe te lichten.

Mevrouw Van der Lee:

De voorzitter had aangeboden om morgenavond een aparte bijeenkomst te houden voor de Wmo Adviesraad en u. Omdat er verder geen agendapunten zijn heb ik gevraagd of ik deze avond in mocht spreken want dan geef ik u daarmee een vrije avond.

De Wmo Adviesraad heeft positief geadviseerd over het tactisch beleidskader Jeugdhulp/Wmo. Uit het antwoord dat de Wmo Adviesraad gekregen heeft op de gemaakte opmerkingen en de vele bouwstenen blijkt dat veel van onze opmerkingen zijn overgenomen. We veronderstellen dat dit bekend is bij u, daar ga ik nu verder niet op. We brengen graag nog drie dingen onder uw aandacht. Het gaat om andere zaken dan de voorgaande sprekers naar voren brachten.

We vragen aan u: houd de beweging levend. In ons advies hebben we ook iets gezegd over de sturingsmacht die de gemeente heeft op het welzijnsdomein, de gemeente heeft dat niet op het medische domein. De huisarts krijgt in alle transities een centrale rol, en ook de wijkzuster, die onderdeel uitmaakt van het wijkteam. Beide professionals vallen onder het domein van de zorgverzekeraars samenwerking zorgkantoor. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft convenanten afgesloten en samenwerking afgesproken met die zorgverzekeraars. Een hele goede zaak maar we wijzen daarbij op het volgende. De samenwerking gemeente-zorgverzekeraars en alles wat zich aan het herorganiseren is, mag niet tot nieuwe institutionele kaders leiden die top down bepalen wat er gebeurt. De convenanten en de samenwerkingsafspraken zijn de condities die de beweging van onderaf, het nieuwe werken en de verbindingen mogelijk maken, maar ook niet meer dan dat. De praktijk van alle dag bepaalt de invulling. Zonder die vitale lijn naar wat burgers zelf kunnen, kan alles wat we bedenken en regelen, opnieuw verzanden in bureaucratie of organisatie-denken. Het uitgangspunt: de burger als eigenaar van zijn leven, van zijn problemen en ook van de oplossing van die problemen, waar hulpverleners bij aansluiten, moet levend worden gehouden. Dáár moeten we elkaar op blijven bevragen, met alles wat we gaan regelen. Denken en werken we nog vanuit de

burger? Draagt het sociale wijkteam, zoals het nu functioneert, bij aan versterking van de burgerkracht en waaruit blijkt dat dan? Zitten we met elkaar nog op de goede weg? Daarom heeft de Wmo Adviesraad gepleit voor het opstellen van jaarprogramma's met concrete doelen zodat je kunt controleren of je nog op de goede weg zit. Het College heeft geantwoord zoveel mogelijk de reguliere cyclus van voorjaarsnota, begroting en jaarrekening te willen volgen, ook begrijpelijk. Maar maak dan wel een apart hoofdstuk, waarin met name aan het bottom up werken aandacht wordt besteed. En, we moeten dat denken vanuit de burgers en hun kracht volhouden, dit verkiezingsjaar, volgend jaar en de jaren erna. Deze omkering in denken en handelen, die nu is ingezet, mag geen verkiezingsitem worden. Dat het aansluiten bij burgers zelf, het werken met sociale wijkteams een goede is, blijkt uit de evaluatie van vier jaar werken met sociale wijkteams in Leeuwarden. Uit die evaluaties blijkt dat deze manier van werken werkelijk bijdraagt: escalatie van hulpverleningsinzet wordt voorkomen, het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen daalde met 40%, de huisuitzettingen daalden eveneens met 40%. De grootste financiële winst is gelegen in het voorkomen van escalaties en het overbodig maken van de inzet van andere hulpverleners. Het gaf een positief maatschappelijk saldo van € 2 miljoen. Ik roep op om met elkaar de ingezette beweging te steunen en te blijven steunen ook al weten we nog niet precies hoe en moeten we maatwerk leveren.

Een opmerking over de Jeugdhulp. Er is veel kritiek op het functioneren van het huidige bureau Jeugdzorg. Ook de Kinderombudsman heeft hierop gewezen in zijn rapport van december 2013. Onder meer blijkt dat de rapportages, op grond waarvan de rechter beslist tot uithuisplaatsing vaak berusten op aannames die niet blijken te kloppen. De Wmo Adviesraad blijft herhalen dat de transitie Jeugdzorg niet alleen een reorganisatie mag zijn. Er moet gestuurd en ingezet worden op vernieuwing, op verbetering van de kwaliteit van de uitvoering, op degelijke waarheidsvinding en op de aansluiting bij het gewone leven. Graag wijzen we u in dit verband op de regio Haaglanden, deze regio zegt klaar te zijn om de jeugdzorg uit te gaan voeren. Delft is daarbij de centrale stad. Daar worden, in ruil voor een vaste relatie tot 2017, extra bezuinigingen geëist. Een gedeelte van deze bezuinigingen worden ingezet om vernieuwing te bevorderen. De kosten voor ontslagen en reorganisaties moeten de organisaties zelf dragen maar ze kunnen geld terugverdienen met innovatieve projecten. Bestuurders van jeugdzorgorganisaties klagen niet, integendeel ze juichen het toe dat de lokale politiek hen zo dicht op de huid zit. Kunnen we misschien iets van deze regio leren? En verder meld ik u dat de Wmo Adviesraad betrokken is bij een initiatief dat wil nagaan, hoe de jeugd zelf kan meespreken in de vormgeving van de jeugdhulp.

Een derde opmerking betreft het regionale traject. Een regionaal traject heeft zijn eigen dynamiek die het lokale te boven gaat. Voor lokale gemeenteraden, lokale Wmo Adviesraden, belangengroeperingen en organisaties is het niet altijd gemakkelijk om te volgen, laat staan te beïnvloeden. Betrokken worden bij iets dat al is uitgedacht, is iets totaal anders dan van het begin af aan mede vorm mogen geven. De Wmo Adviesraad heeft gemerkt dat Wmo Adviesraden uit andere gemeenten worstelen met deze regionale insteek. Sommige adviesraden zeggen geen advies te kunnen geven en geen verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor de wijze waarop de transities worden aangepakt. Door de regionale aanpak zien de raden geen mogelijkheid tot advisering voor de lokale situatie. Het prettige van Den Bosch is dat er een kader is opgesteld voor Den Bosch zelf waarin beide transities zijn vervat. Maar het probleem lokaal-regionaal is niet gemakkelijk op te lossen. We hebben er al over nagedacht maar we komen niet veel verder met een voorstel want uiteindelijk is elke gemeenteraad eindverantwoordelijke. Is het een idee om de VNG als denktank te vragen concrete punten te benoemen, waarop u als verantwoordelijke kunt sturen?

De heer Van Beers: Bedankt voor het betoog en uw oproep om het levend te houden, ook gedurende de komende jaren. U had het over het innovatiebudgetten die in de regio Haaglanden worden vrijgespeeld. Ook in ons stuk staat dat daarvoor ruimte wordt gecreëerd. We zullen nog een discussie met het college en de ambtenaren voeren wat innovatie precies inhoudt. U bent deskundig op dat gebied, waar zou u graag innovatie zien, welke beelden heeft u daarbij?

Mevrouw Van der Lee: Ik ben niet deskundig op dat gebied. Er zitten andere leden in de raad die wel deskundig zijn. Het gewone leven is uitgangspunt, dat staat ook al heel goed in het functioneel kader, en dat je zo veel mogelijk in de thuissituatie oplost, één plan één gezin. Omdat het tegelijkertijd een reorganisatie is met bestaande mensen en bestaande organisaties, neem je ook de bestaande fouten mee als je niet oppast. Het gaat erom dat je van tevoren zegt wat niet goed was en waarvoor iets anders verzonnen moet worden. Dat kan ik niet zo uit de achterzak halen. Het betekent dat je heel goed kijkt hoe het gaat, wat vinden we goed, dat houden we en wat niet goed gaat pakken we aan. Ook in het huidige functioneren van Jeugdzorg en de Oosterpoort zit heel veel know how en heel veel goeds, dat moet je houden, maar daar waar het niet goed gaat moet je het aanpakken. Een van de perverse prikkels in het huidige systeem is dat Jeugdzorg betaald wordt op basis van het aantal

uithuisplaatsingen. Dat soort dingen moet anders maar vraag me niet in detail hoe want dat weet ik niet.

De heer Liebrechts: U roept op om de mensen er vooral bij te betrekken, mensen die de hulp nodig hebben, de jeugd. Heeft u de indruk dat wij daaraan te weinig aandacht hebben gegeven en hoe kunnen we dat eventueel verbeteren?

Mevrouw Van der Lee: Je hebt allerlei organisaties, Divers is daar voor, het Gehandicapten Platform is weer voor iets anders. Dat zijn allemaal groepen maar daar om heen gebeurt een heleboel. Met name de jeugd hebben zo veel nieuwe ideeën over hoe het kan, dat hebben we ook gehoord tijdens de voorlichtingsavond van de ervaringsdeskundigen en van het landelijk cliëntenplatform. Met name daar wil de Wmo Adviesraad naar gaan kijken. Dit is het institutionele kader maar wat zwerft daar nog meer om heen aan goede ideeën en hoe gaan na welke ideeën er leven. Zij komen vaak met oplossingen die zo simpel en zo nabij zijn dat we daar gebruik van moeten maken. Dat is de innovatie die we nodig hebben. We moeten steeds zeggen zo hebben we het altijd gedaan en zo gaan we het reorganiseren maar out of the box. Opnieuw, kijk opnieuw en houdt het levend. En begin bij de mens, wat wil hij en wat heeft hij nodig.

De heer Erik Van Ginneken:

Goedenavond . Ik spreek namens Jongeren centrum De Poort. Ik ben al een hele tijd met die organisatie aan de gang en aan het kijken hoe we het jongeren centrum op een andere manier neer kunnen zetten. Het doet me daarom heel goed wat mevrouw Van der Lee zei: out of the box, op een andere manier, een platte organisatie en zorgen dat we er staan op de werkvloer waar het nodig is. Alle partijen zijn inmiddels langs geweest bij De Poort en hebben met eigen ogen kunnen zien wat daar allemaal gebeurt. Het is voortreffelijk en in zeer korte tijd. Het is één van de locaties in Nederland waar heel snel resultaat behaald is. Vanaf 1 januari 2015 worden de gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulpverlening. Voor de uitvoering van deze taak krijgen gemeenten middelen maar wel met een forse bezuinigingsopdracht. Eerdere en snellere jeugdhulpverlening moet voorkomen dat dure tweedelijns jeugdhulp nodig is. Om dit te bereiken is het nodig dat er goede basisvoorzieningen Twaalf Plus komen voor jeugdigen in de wijk, eigenlijk de jongeren centra. Een basisvoorziening is een voorziening waar iedereen recht op heeft en die zo elementair is dat deze niet losgekoppeld kan worden van de omgeving. Binnen de basisvoorziening wordt als dat nodig is de verbinding gemaakt naar de jeugdhulpverlening. Op dit moment gebeurt dat al op een aantal locaties en in De Poort zijn we er druk mee bezig. Deze basisvoorziening Twaalf Plus heeft als primaire taak het organiseren van vrije tijdsactiviteiten waarbij de zelfredzaamheid van jeugdigen wordt gestimuleerd. Vanuit die activiteiten kom je jongeren tegen en kom je er heel snel achter wat er gaande is, of er problemen zijn, want ze vertrouwen jou op een andere manier omdat je op een andere manier bezig bent. Het is niet zo dat zij naar een organisatie moeten waar ze geholpen worden omdat ze een probleem hebben. Het gaat op een andere manier. Basisvoorzieningen Twaalf Plus werken zowel accommodatiegebonden, dus vanuit De Poort, als outreachend, vindplaats gericht, want je kunt dat niet loskoppelen van elkaar. Je moet van elkaar weten wat er gaande is in de wijken. Daardoor zijn ze, naast onder meer de scholen, een belangrijke vindplaats voor preventief en laagdrempelig aanbod op het terrein van jeugdhulpverlening en met name de vrije tijd. De scholen zijn belangrijk, daar kunnen we veel vinden, daar komen de zorgteams, maar de scholen beslaan maar een klein deel van de dag. Dat betekent dat we moeten zorgen dat juist in de andere uren waarin heel veel jongeren vaak niets te doen hebben en rondlopen, we daar juist te vinden zijn. Vanuit de basisvoorziening Twaalf Plus vindt vroegtijdig signalering plaats waardoor jongeren direct in dezelfde accommodatie worden geholpen, door bijvoorbeeld een jeugdpreventiemedewerker, door bijvoorbeeld de GGZ, door bijvoorbeeld een arbeidstoeleider, dagopvang et cetera. Het zijn allemaal activiteiten waar we op dit moment druk mee bezig zijn. Daardoor wordt een doorgaande lijn gerealiseerd om eventueel wanneer dat noodzakelijk is bij de tweedelijns terecht te komen. Maar in principe proberen we als eerste de problemen af te vangen. De jeugd- en jongerenwerkers nemen deel aan de netwerkoverleggen en kunnen de verbindende schakel zijn in de sociale wijkteams. De meesten denken misschien dat een jongeren centrum tien jaar geleden een of ander gebouw was en wat daar achter gebeurt kan eigenlijk allemaal niet maar dat is verleden tijd. Het is heel anders, het werkt heel anders, daar zijn praktijkvoorbeelden van. Jongeren centrum De Poort is in 2012 vanuit de nieuwe locatie gestart. Deze voorziening met een nieuwe werkwijze is beschreven in het beleidsplan 'De sleutel tot de poort'. Dit plan is in 2011 bedacht. Hierin staat al wat je eigenlijk in 2015 zou moeten doen. Als u het plan leest ziet u dat daarin de schakels staan. De stichting heeft bewezen in korte tijd zeer effectief te zijn op het terrein van vrijetijdsbesteding, toeleiding jeugdhulpverlening en er zijn positieve effecten in de wijk

Maaspoort. Naast de vrijetijdsbesteding en toeleiding naar jeugdhulpverlening is de stichting gestart met onder andere de begeleiding van jongeren met taakstraffen. Hierdoor is het jongerenwerk bekend met de jongeren die een taakstraf hebben en kunnen we beter een beeld vormen van de reden van de overtreding. Op dit moment komt een jongere met een taakstraf bij de Raad van de Kinderbescherming terecht of bij de reclassering en die moeten de jongere zo snel mogelijk aan een taakstraf helpen. Er wordt niet gekeken wat er precies gedaan wordt als ze maar een taakstraf krijgen en niemand weet precies wat er eigenlijk aan de hand is. Wij zeggen, jongeren met een taakstraf komen bij ons terecht en wij gaan kijken wat het probleem precies was. Als het probleem bijvoorbeeld vervuiling in de wijk is of graffiti dan laten we hen graffiti verwijderen. Wij proberen als jongerenwerk dichter op de jongeren te zitten om te kijken of er nog meer met de jongere aan de hand is, waarom gebeurt het precies. Of om te kijken of we een jongere ook op andere locaties tegenkomen bijvoorbeeld als het gaat om onderwijs of hangen op straat. Er zijn allerlei zaken die we aan elkaar koppelen waardoor je een beter beeld krijgt van de jongere en hij niet alleen bij de reclassering bekend is vanwege de taakstraf of binnen het onderwijs omdat hij vervelende dingen doet, of bij buurtbewoners als iemand die overlast bezorgd. Wij brengen dat bij elkaar en zien dat als een geheel. Dit is pas het begin. Het jeugd- en jongerenwerk heeft voor de toekomst nog veel meer plannen die nog uitgewerkt moeten worden zoals het begeleiden van jongeren naar werk en scholing, naar woonbegeleiding enzovoort. Wanneer de dure intramurale jeugdhulp wordt afgebouwd hebben jongeren extra begeleiding nodig als ze in de thuissituatie blijven. We zullen moeten zorgen dat er iets anders is en we kunnen dat op een goedkopere manier en op een andere manier en door out of the box te denken. De visie van de stichting sluit aan bij de visie van de gemeente Den Bosch zoals is vastgesteld in de notitie 'Sociale kracht van de stad 2012-2016'. De eerste lijn moet het verschil gaan maken. Uitgangspunt is: lichte tijdelijke professionele ondersteuning. De zelfregie, het probleemoplossend vermogen en de participatie van jeugd en jongeren moeten worden versterkt. Dit sluit aan bij de visie van onze stichting voor jeugdwerk nieuwe stijl. Belangrijke uitgangspunten voor de stichting zijn: altijd vraaggericht werken, gebaseerd op de eigen kracht van jongeren, vandaar dat er zo veel vrijwilligers zijn en zo veel jongeren enthousiast zijn om daar te werken. Verder direct er op af gaan. Een doordachte balans tussen collectief en individueel, weten of je eerst groepsgewijs of individueel moet werken door te kijken wie je voor je hebt en dan pas stappen te zetten. Integraal werken: het jongerenwerk is geen eiland, het jongerenwerk heeft ook andere organisaties nodig. We moeten dit samen zien op te lossen maar alleen op een ander niveau, op een andere manier en met platte organisaties. Niet vrijblijvend maar resultaatgericht. Ook u als gemeenteraad en het college moet kunnen zien dat het jongerenwerk echt positief werk levert. Niet alleen in rapporten en cijfers maar dat je ook daadwerkelijk ziet dat er iets gebeurt in de stad en de wijken en dat mensen enthousiast zijn dat er iets gebeurt. Gebaseerd op ruimte, kennis en kunde van de professional. Je hebt een aantal mensen nodig die met name bij jeugd en jongeren die aansturing kunnen doen. Juist die leeftijdsgroep, 12-24 jaar, is de beweeglijkste groep die er is. Het is de groep die probeert grenzen te verleggen en allerlei dingen uitprobeert. Om een evenwichtige spreiding in de gemeente Den Bosch te krijgen zouden er minimaal vier basisvoorzieningen Twaalf Plus moeten komen. Door in de wijk aanwezig te zijn, de vindplaats en de accommodatie met elkaar te verbinden krijgt het jeugd en jongerenwerk een betere verbinding met de doelgroep. Jongerenwerkers fungeren als katalysator tussen gebieden van laagdrempelige ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders en de duurdere tweedelijns zorg. Jeugd en jongerenwerk is geen hulpverlening maar jeugd en jongerenwerkers zijn wel de rode draad voor de jongeren. Jeugdhulpverlening bestaat meestal uit een paar uurtjes begeleiding. Maar een dag is voor een jongere 24 uur maal zeven. Dan moet je eens uitrekenen hoeveel uren je niets hebt. Daarvoor zijn jeugd- en jongerenwerkorganisaties nodig zodat jongeren wanneer ze zich alleen of rot voelen ergens naar toe kunnen waar ze zich prettig voelen. Als ze zich prettig voelen durven ze ook te zeggen waar ze mee zitten. Op die manier zijn we laagdrempelig bezig. Kortom het jongerenwerk moet vanaf 2015 een basisvoorziening plus zijn om op een zo laagdrempelig mogelijke manier jongeren te kunnen bereiken.

Mevrouw Lensen: De heer van Ginneken is in ieder geval enthousiast. Jongeren centrum De Poort doet al heel veel wat de gemeente straks moet gaan doen: integreren, afvangen en dergelijke. Stel dat we De Poort in een sociaal team of een wijkplein meenemen, bent u dan niet bang dat de jongeren zich minder uitspreken omdat ze dan via het wijkteam benaderd worden?

De heer Van Ginneken: Over de precieze uitwerking zouden we goed moeten praten. In de praktijk die we nu dagelijks meemaken nemen we daarin een aparte plaats in. Die plaats is ook echt nodig om het vertrouwen van jongeren te winnen. Je kunt wel praten over één gezin één plan maar er zijn zat jongeren die hun gezin helemaal niet zien zitten, die niets met hun ouders hebben of andersom, er zijn ouders die niets met hun kinderen willen. We moeten zorgen dat dit gat wordt ingevuld. Ik denk dat het

een invulling moet zijn van dit soort organisaties, van de basisvoorziening Twaalf Plus. Vrijdag zullen een aantal commissieleden komen kijken hoe het verloopt. Dan zie je dat we een eigen GGZ-medewerker in huis hebben, een eigen JPP-er, een eigen arbeidstoeleider. Je zou zeggen dat is duur maar dat is het niet het geval want wij sturen geen rekeningen over en weer want die ruimte is al betaald. Dus als je er bent om jongeren te helpen dan help je. Dat zijn de afspraken die we met deze organisaties hebben gemaakt. Zij hebben mensen gedetacheerd. Op die manier kunnen we heel snel werken. De mensen uit de andere organisaties zijn heel enthousiast over de manier van werken in zo'n centrum omdat je binnen twee dagen een jongere helpt. Tegelijkertijd zijn de jongerenwerkers overdag aanwezig en zorgen dat de jongeren opgevangen worden. Er wordt niet een uurtje gepraat en dan kunnen ze weer naar huis, ze worden meegetrokken in de activiteiten die er zijn. We moeten goed kijken hoe het afgestemd wordt maar het is niet zo dat het jongerenwerk helemaal apart moet staan, je moet juist integreren maar wel op een aparte manier. We zullen moeten proberen voor jongeren die sceptisch staan ten opzichte van volwassenen iets te betekenen.

Mevrouw Katoen: U heeft goed en beeldend verteld hoe De Poort een verbindende factor in de wijk is maar u heeft het over dé verbindende factor, dan schrik ik een beetje. Vooral als u het heeft over taakstraffen dat dit maatwerk moet zijn. Het lijkt erop dat u straks meer professionele inzet in De Poort nodig hebt. Is het voor De Poort wel zo'n goed idee om daar zo de nadruk op te leggen?

De heer Van Ginneken: Ik begrijp wat u bedoelt. Het vasthouden aan grote organisaties zou op dit moment niet de juiste oplossing zijn. Ik denk dat juist platte organisaties werken waar zo min mogelijk management op zit, waar men het gevoel heeft dat men er voor moet gaan. Bijvoorbeeld voor taakstraffen is geen ander personeel nodig dan een goed opgeleide jongerenwerker.

Jongerenwerkers die op dit moment werken met het uitvoeren van taakstraffen krijgen heel veel informatie terug over de jongeren en de wijk ziet dat de jongeren in hun wijk werken. De burens vinden het fantastisch dat we daar mee bezig zijn omdat we aan het werken zijn met jongeren. Dat is niets bijzonders want het is ons werk. Maar als het gaat over zorg, over hulpverlening, dat doen wij niet. Jongerenwerkers zorgen voor een goede dagbesteding van de jongeren in de vrije tijd. We zijn die rode draad en die moeten we vasthouden. Aan de rode draad komen de mensen die we nodig hebben. Je kunt je afvragen of organisaties die zich bezighouden met woonbegeleiding, waar jongeren een uur op een dag iemand voorbij zien komen en verder niet, niet moeten koppelen want de rest van de dag moeten de jongeren ergens terecht kunnen. Eigenlijk hoort daar de insteek van het jongerenwerk. Je kunt op een goedkope wijze dit veel slimmer aanpakken.

Mevrouw Van der Sloot: De aanpak bij De Poort hebben we gezien en daar ben ik erg van onder de indruk. Aan de andere kant zie je in het voorstel dat we ons erg gaan richten op sociale wijkteams, deze zijn meer ambulante. Is voor de jeugdzorg die u voorstaat altijd een gebouw nodig of kan dat ook via zo'n team?

De heer Van Ginneken: Mijn ervaring is dat je een gebouw nodig hebt omdat jongeren ergens naar toe moeten kunnen en zich veilig moeten kunnen voelen. Ze moeten ergens naar toe kunnen waar ze geaccepteerd en gerespecteerd worden en waar ze het gevoel hebben dat ze iets kunnen zeggen. Dat is van belang. Ik schaf helemaal geen organisaties af. Ik, we hebben ze nodig alleen op een andere manier en directer. Ik wil ze er heel graag bij betrekken, op dit moment doen we dat ook met andere organisaties en dat gaat heel goed. Als je het op een andere manier doet, waar we in feite ook de financiën vandaan moeten halen, dan kan het anders. Daar is een gebouw voor nodig. De werkers komen elkaar tegen op heel rare momenten. De GGZ-medewerker die bij ons werkt is 's avonds aanwezig omdat hij naar de jongere kijkt en niet vanuit de organisatie denkt. Dat idee dat dat niet kan en mag daar moeten we mee stoppen.

De heer Van Son: Complimenten voor de betrokkenheid. Vorige sprekers hadden het over een blauwdruk. Laten we er naar streven om de blauwdruk niet leidend te laten zijn en het lokaal in te vullen als er al sterke krachten aanwezig zijn. De Poort heeft zijn specifieke problematiek. Het kan zijn dat het in andere delen van de stad op een andere manier opgepakt wordt. Hoe staat u daar tegenover en de oproep om de blauwdruk niet leidend te laten zijn maar de kracht en de eigenheid van de wijken?

De heer Van Ginneken: Ik denk dat het in elke wijk van toepassing is alleen op een andere wijze. De constructie die bedacht is kan overal worden neergezet alleen moet op een andere wijze daaraan uitvoering worden gegeven omdat jongeren in bepaalde wijken anders reageren, dat is geen probleem maar de jongerenwerker zal er iets anders mee om moeten gaan. Ik heb zelf vier accommodaties in vier verschillende wijken, daar zie je dat het kan, zowel een kleine als een grote accommodatie. Het gaat er om dat je zorgt dat in die accommodatie alles kan. Ook in Den Bosch zie je dat er iets bedacht

wordt dat toch weer enigszins beperkt wordt door de omgeving, de politiek, maar het gaat om de jongeren dat zij kunnen doen wat zij graag willen. Ik vind ook dat de kracht uit de wijken moet komen. Maar vergis je niet in de buurten en wijken praten meestal de volwassenen en niet de jongeren. Voor de goede orde vragen we dan een paar jongeren om mee te praten maar zo werkt het niet. We moeten echt kijken op welke manier we zorgen dat de jongeren een eigen plek krijgen.

Mevrouw Ariba (Stichting Jeugd en Opvoedhulp Oosterpoort):

Ik zal kort vertellen waar mijn zorg ligt vanuit mijn functie ten aanzien van de transitie. Binnen Oosterpoort werk ik op de afdeling ambulante spoedhulp binnen de ambulante tak maar ook als de kinderen uit huis worden geplaatst. Binnen het Functioneel Ontwerp heb ik één grote zorg en dat is de veiligheid, dat is te beknopt beschreven. Vanuit Oosterpoort werken we vanuit de eigen kracht, vanuit de thuissituatie. In het Functioneel Ontwerp zie ik daar te weinig van terug. Daarom wil ik toelichten wat mijn werk precies inhoudt. Ik werk met een team, Wij zijn 24 uur zeven dagen in de week bereikbaar voor onze cliënten. Wij komen in situaties waarin de veiligheid van onze cliënt niet meer geborgd kan worden, in ieder geval niet meer op eigen kracht. Dat wil zeggen dat er een ernstige verstoring is in het dagelijkse functioneren en de gebruikelijke oplossingsstrategieën schieten te kort. De gezinsleden en het netwerk hebben geen oplossing meer. Er is een interventie van buiten nodig, dat zijn wij, de ambulante spoedhulp. De interventie kan vanuit de thuissituatie geschieden, daar ligt onze voorkeur. We kijken waar de kracht van het gezin ligt en proberen die weer naar boven te halen en om te zetten in activiteit zodat zij weer de regie over zichzelf en het gezin terug krijgen. De meest voorkomende crisissen zijn ingrijpende gebeurtenissen zoals een relatiebreuk of een sterfgeval waardoor gezinsleden uit balans raken waardoor bijvoorbeeld huiselijk geweld ontstaat. Of een moeder die psychisch zo in de war raakt dat het niet meer veilig is voor de kinderen en er acuut maatregelen nodig zijn. We starten binnen 24 uur een traject. We werken ook binnen korte termijnen. Binnen vier weken proberen we een goede interventie neer te zetten binnen een thuissituatie. Als een kind uit huis geplaatst is proberen we het kind binnen vier weken terug naar huis te plaatsen met een goed veiligheidsplan, want daar draait het om. Het kind moet ook weer thuis kunnen zijn met de juiste ondersteuning. In het veiligheidsplan wordt altijd het netwerk betrokken. In het Functioneel Ontwerp staat voor mij in die zin niet zo heel veel nieuws. Mijn zorg is vooral hoe de cliënt die het lastig vindt om hulp te vragen of niet ziet dat er hulp nodig is, straks weer bij ons komt. Voor mij is het al ingewikkeld om te begrijpen laat staan voor de burgers die onze hulp misschien heel hard nodig heeft voor een bepaald moment. Er zijn ook multiprobleem gezinnen waaraan langdurig en veel hulpverlening wordt gegeven maar waar toch nog een crisis ontstaat. De crisis ontstaat met name doordat er zo veel lijnen zijn uitgezet dat het overzicht zoek raakt, met name voor de cliënt. Daarin kijken wij ook wat nodig is. Soms zijn bepaalde instanties of hulpverleners niet direct nodig om het gezin weer in de eigen kracht te zetten. Ik wil een voorbeeld aanhalen. Een alleenstaande moeder met vier kinderen, met financieel problemen en relatieproblemen, een strafblad in het verleden, er is een huurachterstand, noem maar op. In het verleden heeft seksueel grensoverschrijdend gedrag plaatsgevonden en het was niet meer veilig om de kinderen thuis te laten. Daarop is een interventie gepleegd en uiteindelijk is de moeder in haar eigen kracht gezet en hebben we haar laten zien waar de onveiligheid vandaan komt. Ik zou willen dat in de toekomst de veiligheid meer geborgd wordt in het plan dan nu het geval is. Mijn vraag is om te zorgen dat deze doelgroep in de toekomst op een adequate manier geholpen wordt. Als hulpverlener weet ik heel goed hoe ik andere partners kan inschakelen, ondanks dat wij heel regionaal werken weten we heel goed op lokaal niveau aan te sluiten. Dat is ook mijn grootste zorg dat die expertise straks verloren gaat, daar moeten we voor waken.

De heer Van Beers: Op pagina 18 van het Functioneel Ontwerp wordt onder andere de crisisdienst genoemd. Wat u doet valt dat daar ook onder?

Mevrouw Ariba: Ambulante spoedhulp is anders, dat is nu regionaal georganiseerd. Wij werken met spoedeisende zorg met Bureau Jeugdzorg. Die lijntjes zijn enorm kort waardoor wij ook heel snel kunnen starten. De crisisdienst van Oosterpoort is direct beschikbaar voor al onze cliënten en ook andere cliënten die niet bij Oosterpoort zijn weten ons heel goed te vinden. Er is een heel fijne samenwerking. Zoals het in het Functioneel Ontwerp staat ben ik heel erg bang dat het over heel veel schijven gaat. Dat is bij onze organisatie niet het geval. Er is één team die verantwoordelijk is voor de crisisdienst, 24 uur per dag. De lijnen zijn heel kort naar de medewerkers en ook daarbuiten.

De heer Van Beers: Ik zie in het Functioneel Ontwerp dat zij zich willen richten op een integrale crisisdienst voor jeugdhulp en Wmo en u bent bang dat daardoor juist de lijnen lang worden?

Mevrouw Ariba: Ja, dat het gaat versplinteren, maar dat is mijn mening.

De heer Laan (Stichting Jong Actief):

In onze ogen is het voorstel Tactisch kader Jeugdwet/ WMO een correct en inderdaad een tactisch voorstel. Een aantal veranderingen zullen nu eenmaal dienen te geschieden, ook wij begrijpen als jeugd heel goed dat in deze economische tijden veranderingen nodig zijn. Dit is nu eenmaal landelijk beleid, alleen hoe wordt dat landelijk beleid (samen) lokaal ingekleurd? Namens de jeugd wil ik twee essentiële aandachtspunten meegeven. Normaliter zouden wij niet snel inspreken, echter deze aandachtspunten lijken voor de doelgroep jeugd een contradictie van het ultieme soort te worden! Enerzijds mogen we als jeugdigen met persoonlijke moeilijkheden niet meer over ons eigen beleid meepraten en anderzijds zijn we verplicht de handjes uit de mouwen te steken als we het als jeugdigen moeilijk hebben om werk, school of zingeving te vinden. Kortom, het is weer zover. Wij jeugdigen mogen al doende ontdekken en in praktijk brengen, terwijl de volwassenen al pratende theoretisch alles bepalen ook wat betreft jeugdigen. We hebben twee aandachtspunten uitgewerkt. Jeugdige cliëntparticipatie en burgerparticipatie van de jeugd. Het eerste aandachtspunt heeft betrekking op de mogelijkheid om als jeugdige cliënt te participeren en/of inspraak te hebben bij beleidsontwikkeling, -uitvoering en -evaluatie. Cliëntparticipatie is immers in de wet vastgelegd, wat in onze ogen inhoudt dat er ooit eerder een duidelijk belang hard is gemaakt. Daarop willen wij de aandacht vestigen om jeugdige cliëntparticipatie te stimuleren en te koesteren. Daarbij de nuance makend dat cliënten inderdaad ook burgers zijn, maar burgers niet altijd cliënten.

Zoals bekend heeft Jong Actief een zetel in de cliëntenraad AMSZ, die ook duidelijk het belang van cliëntenparticipatie onderschrijft. De cliëntenraad heeft daarvoor een voorstel ingediend bij het college om cliëntenparticipatie beter te organiseren.

Wanneer het gaat om burgerparticipatie zijn de participatiemogelijkheden voor de jeugd al helemaal onevenredig verdeeld. Dat is logisch omdat de wet niet toelaat dat je mag stemmen onder de 18 jaar. Ook zijn de ambtelijke processen ingewikkeld voor jeugdigen en zal eerst een aantal zaken geleerd moeten te worden. Echter, Jong Actief kan uit ervaring vertellen dat onder andere de gemeente 's-Hertogenbosch vaak behoefte heeft aan een mening/geluid/participatie van de jeugd. Er wordt immers te pas en te onpas een beroep op Jong Actief gedaan. Daarom willen wij hierop de aandacht vestigen om mogelijkheden te creëren voor burgerparticipatie van jeugdigen en deze ook te koesteren.

Het tweede punt betreft vrijwillige professional en professionele vrijwilliger. Dit aandachtspunt heeft betrekking op het toekomstige vrijwilligersbeleid dat door voorstellen en wetsveranderingen gecreëerd dreigt te worden onder andere in onze gemeente 's-Hertogenbosch. Vrijwilligers lijken de zorg- en welzijnprofessionals van de toekomst te worden en andersom. Wij zien hier zonder juist beleid grote problemen ontstaan, met name voor de jeugd. Al heeft het niet direct met dit voorstel te maken: verdringing op de arbeidsmarkt is al reeds een feit, en de jongerenwerkloosheid is hoger dan ooit. Zo kan ik nog wel een aantal zaken opnoemen die ik maar niet in de tekst heb opgenomen omdat mijn bloed daarvan gaat koken.

Kortom, als de jeugd de toekomst is, laat ze dan ook betaald en erkend meedoen aan die toekomst en zorg ervoor dat de jeugd zichzelf kan voorzien en zelfredzaam het leven tegemoet kan treden en kansen krijgt zichzelf professioneel te ontwikkelen. In feite moeten alle activiteiten binnen de Jeugdwet gericht zijn op participatie in de toekomst.

In het algemeen vinden wij dat het tactisch kader niet voldoet aan de landelijke opdracht om samenhang te realiseren tussen de drie decentralisaties. Ondanks alles wat in 1.3 staat zien we nog steeds dat de Wmo en de Jeugdwet apart worden besproken en uitgevoerd, nota bene ook door twee verschillende basisteams. Participatie en de samenhang daarmee vinden we nergens terug. Daar maak ik me zorgen over. Het lijkt meer op oude wijn in nieuwe zakken. Waarom niet nu de kans pakken om nieuw beleid te maken met maximale samenhang en daadwerkelijk gaan naar één gezin, één plan, één uitvoering.

Tot slot, de Stichting Jong Actief heeft zich de afgelopen jaren in slechts vier jaar op een breed terrein mogen ontwikkelen en profileren. We doen al aan sociale activering, re-integratie, we doen al heel veel dingen voor maatschappelijke stages en dergelijke. We mogen onszelf nu al de expert op het gebied van de jeugd binnen 's-Hertogenbosch noemen en landelijk zijn we uitgeroepen tot voorbeeld voor het welzijnswerk nieuwe stijl. Daarmee willen wij ons graag aanbieden om (gespreks)partner/ platform te zijn van de gemeente 's-Hertogenbosch voor alle maatschappelijk sociale jeugdvragestukken.

Mevrouw Brok: Mij viel het in het raadsvoorstel op dat er niet gesproken wordt over spreken met jongeren. Dat is in de Jeugdwet erg belangrijk. Tijdens de expertmeeting zij Kevin letterlijk dat er over jongeren gesproken wordt maar niet met jongeren. U zegt dat u een voorstel hebt gedaan aan AMSZ

maar is het geen idee om ook een voorstel te doen aan het college hoe we jongeren beter kunnen bereiken bijvoorbeeld met social media en om meer input te krijgen vanuit die doelgroep.

De heer Laan: De cliëntenraad heeft gezamenlijk een voorstel bij het college ingediend.

Mevrouw Brok: Kan de communicatie en informatie opvragen bij jongeren verbeterd worden?

De heer Laan: Wij denken daar elke dag over na. We zijn elke van 9 tot 9 uur open en we zijn constant bezig om informatie uit de jeugd te halen. Ik spreek ook namens hen. In die zin hoeft dat niet alleen via de sociale media, een gebouw, de werkers, dat kan op heel veel manieren. Daar zou ook het beleid en zeker ook de politiek een grote bijdrage aan kunnen leveren om daarin mogelijkheden te creëren.

De heer Van Beers: Ik werd geprikkeld door uw opmerking over het stimuleren en koesteren van burgerparticipatie bij jongeren. Kunt u ons tips meegeven waar we als raad in het kader hiervan iets mee moeten.

De heer Laan: Je hebt zelf in de gemeente de jongerenambassadeurs zien ontstaan en verdwijnen. Wij hebben ook van alles aangeboden aan de jongerenambassadeurs en wij zijn ook een heel jonge organisatie. We laten al een paar jaar zien dat we het, ook zonder geld, zelf heel goed kunnen. Dan moet je je voorstellen wat we kunnen met geld en met hulp en echte ondersteuning en erkenning. Ik weet ook niet hoe die bloem gaat bloeien.

Mevrouw Lensen: U zet haakjes om het woordje samen. Daar zitten de wethouders, hoe zie jij die samenwerking?

De heer Laan: Eerst de complimenten dat wij binnen vier jaar al bij zo veel netwerken worden uitgenodigd. Daar zijn we echt heel trots op maar het kan beter. Ik zoek nog een nieuwe baan, ik krijg het niet rond, ik werk nog steeds maar zeven uur per week. Het tweede kind komt er aan. Zo zijn er een heleboel medewerkers bij ons. We doen ons best, we willen heel graag, we hebben echt zin in de toekomst en in 2014. We vinden het ook mooi wat er allemaal gebeurt en we zien een hoop kansen maar betrek ons er dan wel bij en neem ons mee. Ik vond het fijn dat ik vanavond het kersje op de taart mocht zijn maar zeker voor de jeugd. Over een aantal jaar zitten wij zelf hier in de bankjes, dat moet nu gekoesterd worden.

Mevrouw Katoen: U maakt zich zorgen omdat er nog verschillende teams zijn voor Wmo en jeugd. Je kunt je ook voorstellen dat het in een overgangperiode goed is om speciaal aandacht te hebben voor de jeugd, maar daar bent u het niet mee eens?

De heer Laan: Ik vind dat je het allemaal niet zo speciaal moet maken maar gewoon moet doen en er moet beleid voor zijn. Ik snap de opmerking wel. Je hebt voor sommige mensen echt wel specialistische zorg en ondersteuning nodig maar voor heel veel zaken niet en dan moet je het gewoon gaan doen in plaats erover praten.

Mevrouw Katoen: U zegt dat er te pas en te onpas een beroep wordt gedaan op Jong Actief. Een beroep doen is iets anders dan samen doen. Waar zouden we het beter samen kunnen doen?

De heer Laan: Ik denk dat het geluid van de jeugd heel erg nodig is. Er zijn altijd wel professionals die dat aansturen en daarvoor betaald krijgen maar laat de jeugd daar maar eens goed voor betaald krijgen. Als je het hebt over social media denk ik dat je daarvoor experts kunt betalen. Jongeren van vijftien/zestien die de gemeentesite op zijn kop kunnen zetten. Daar zou je veel meer gebruik van kunnen maken en je zou veel meer die bevoegdheid kunnen stimuleren, zodat er meer mensen zoals ik komen inspreken.

Sluiting om 21.25 uur.